

Oikaisuvaatimus / vahingonkorvaushakemus / auton vaurioituminen

Kaupunkirakennelautakunta 10.12.2025
8014/03.06.02.00/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
lakimies Mika Mäkräinen
puh. 044 718 5012
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja KYP Jari Kyllönen

Kaupunkirakennelautakunta hylkää tehdyn oikaisuvaatimuksen ja pysyttää voimassa lakimiehen 7.10.2025 §:ssä 79 tekemän päätöksen.

Päätös

Selostus

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Lakimies on 7.10.2025 §:ssä 79 tehdyllä päätöksellä hylännyt hakijan vahingonkorvausvaatimuksen päätöksestä tarkemmin ilmenevillä perusteilla. Päätöksen mukaan asiassa jäi näyttämättä, että auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin ko. kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin eikä asiassa edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty vahingonkorvaushakemus on hylätty.

Oikaisuvaatimus ja sen perusteet

Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu lakimiehen päätöksen kumoamista ja tehdyn vahingonkorvaushakemuksen hyväksymistä. Oikaisuvaatimuksen mukaan tien kunto oli vahingon tapahtuma-aikaan kelpaamaton liikenteelle ja oikaisuvaatimuksen tekijä oli noudattanut tielle kuuluvaa ajonopeutta käyttäen sekä turvallista ajotyyliä. Oikaisuvaatimuksessa on viitattu vahingonkorvaushakemuksessa esitettyihin perusteisiin. Vahingonkorvaushakemuksen mukaan ko. tiellä oli iso kuoppa, jonka vuoksi auton vasemmanpuoleinen eturengas oli rikkoontunut. Vaurioituneen renkaan osalta on esitetty uuden renkaan hankintakustannukset.

Sovellettavat säännökset

Vahingonkorvauslain 2 luvun 1 §:n mukaan, joka tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttaa toiselle vahingon, on velvollinen korvaamaan sen, jollei siitä, mitä tässä laissa säädetään, muuta johdu.

Mainitun lain 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan vahingonkorvaus käsittää hyvityksen henkilöä esinevahingosta sekä 4 a ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin kärsimyksestä.

Mainitun lain 5 luvun 5 §:n mukaan esinevahinkona on korvattava esineen korjauskustannukset ja vahingosta aiheutuneet muut kulut sekä arvonalennus taikka tuhoutuneen tai hukatun esineen arvo ja lisäksi tulojen tai elätyksen vähentyminen.

Tieliikennelain 3 §:n mukaan tienkäyttäjän on noudatettava vaaran ja vahingon välttämiseksi liikennesääntöjä sekä olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta.

Mainitun lain 5 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvon ja raitiovaunun nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Mainitun lain 19 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvolla on kaksisuuntaisella ajoradalla ajettava muu liikenne ja olosuhteet huomioon ottaen niin lähellä ajoradan oikeaa reunaa kuin turvallisuutta vaarantamatta on mahdollista.

Arviointia ja johtopäätökset

Lakimiehen päätöksestä ilmenee (7.10.2025 §:ssä 79), että korvausvelvollisuuden syntymisen yhtenä edellytyksenä on, että on olemassa korvausvelvollisuuden peruste. Lisäksi vahingon on oltava syy-yhteydessä korvausvastuuseen johtavaan tekoon, toimintaan tai laiminlyöntiin, jota korvaussäännösten soveltamisessa edellytetään. Välttämätön syy tarkoittaa seikkaa, jota ilman seurausta ei olisi syntynyt. Lisäksi vahingonkorvauslain mukainen korvausvastuu syntyy, mikä vahingon kärsinyt taho näyttää vahingon aiheutuneen ja sen, kuka tai mikä taho on vastuussa vahingosta. Pelkästään se seikka, että vahinko on aiheutunut, kun ajoneuvoa on käytetty liikenteessä kaupungin katualueella tai että katualueella on todettu tien epätasaisuus (esim. kuoppa), ei oikeuta saamaan korvausta kunnossapitolakiin tai vahingonkorvauslakiin perustuen.

Asiassa on riidatonta, että oikaisuvaatimuksen tekijän omistaman ajoneuvon eturengas oli rikkoutunut, kun hän oli ajanut ajoneuvolla 21.9.2025 noin klo 17.15 osoitteessa Päivärannantie 18. Lisäksi riidatonta on se, että tiealueella on sijainnut hakemuksessa kerrottu tien epätasaisuus (asfalttipinnoitteen rikkoontumiseen liittyen kuoppa).

Asiassa on riidanalaista se, onko vahinko aiheutunut yksin kaupungin kunnossapitovastuulla olevan kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen tai onko kaupunki muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta vai ei.

Oikaisuvaatimuksen mukaan ajoneuvon vaurioituminen on syy-yhteydessä yksin kadun kunnossapidon laiminlyöntiin, koska ajoneuvoa oli kuljetettu tielle kuuluvaa ajo nopeutta käyttäen sekä turvallista ajotyyliä noudattaen. Oikaisuvaatimuksen mukaan tien kunto (katu) oli vahingon tapahtuma-aikaan kelpaamaton liikenteelle.

Kaupungilla ei ole ns. ankaraa vastuuta kaikista katualueilla tapahtuneista ajoneuvovahingoista eikä pelkkä vahingon aiheutuminen katualueella tai tien epätasaisuus (kuoppa) siten oikeuta saamaan vahingonkorvausta kadun kunnossapitovelvollisuuden laiminlyöntiin liittyen.

Kunnossapitolain mukaisesti kadun kunnossapitovelvollisuus on kunnalla. Kunnossapitolain mukaan riittää, että katu pidetään liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa. Kadun kunnossapitovelvollisuus voidaan katsoa laiminlyödyn, mikäli katualueella todetaan mahdollista vaaraa tai haittaa aiheuttava muutos tai olosuhde eikä kaupunki ryhdy kohtuullisessa ajassa tarvittaviin toimenpiteisiin mahdollisen vaaran tai haitan poistamiseksi tai ehkäisemiseksi.

Mainittu ajoneuvovahinko on aiheutunut 21.9.2025 klo 17.15 aikaan valaistulla katualueella ja valoisaan aikaan, joten alueen olosuhteet ovat olleet ajoneuvon kuljettajalle ennalta selvästi havaittavissa ja ennakoitavissa. Katualueen olosuhteista ei siten voida katsoa aiheutuneen ajoneuvon kuljettajalle ennakoimatonta vaaraa tai haittaa. Kuljettajan on siten täytynyt havaita ja ottaa tarvittavalla tavalla huomioon, että ko. alueella sijaitsee hakemuksessa kerrottu tien epätasaisuus (asfalttipinnoitteen rikkoontumisesta johtuva kuoppa).

Ko. kadun kunnossapidosta vastaavan urakoitsijan lausunnon mukaan vahingon tapahtumapaikkana oleva katu kuuluu kunnossapitoluokan I katualueisiin, katualueella on nopeusrajoitus 50 kilometriä tunnissa ja katualue on valaistu. Lämpötila oli vahingon tapahtuma-aikaan 21.9.2025 klo 18:00 +15 celsiusastetta. Kadun asfalttipäällysteessä oli tehty 18.9.2025 kunnossapitotöinä koneellinen harjaus, jolloin ko. katualueella todettiin vähäistä asfalttipinnoitteen rikkoutumista, mutta nämä eivät urakoitsijan näkemyksen mukaisesti edellyttäneet vielä korjaustoimenpiteitä. Ko. kadulla oli lisäksi suoritettu 19.9.2025 klo 07.54 tarkastus. Tuolloin todettiin, että asfalttipinnoitteessa olleet reiät eivät vielä tuolloinkaan vaarantanut olennaisesti liikenneturvallisuutta tai häirinneet ajoneuvoliikenteen ajomukavuutta, mutta tien epätasaisuudet päätettiin kuitenkin korjata. Ko. katualueella oli käyty 22.9.2025 klo 07.46 suorittamassa vahingon tapahtumapaikalla kadulla sijaitsevan kaivon läheisyydessä olleen asfalttipinnoitteen reiän paikkaus. Urakoitsijan mukaan tarkastuksessa 19.9.2025 klo 07.54 todettu asfalttipinnoitteen reikä oli paikattu sovituissa toimenpideajassa (3 vrk) reiän havaitsemisesta.

Vaikka ko. katualueella oli todettu urakoitsijan 19.9.2025 klo 07.54 tekemän tarkastuksen yhteydessä asfalttipinnoitteen rikkoontuminen, joka oli tarve korjata, asfalttipinnoitteen rikkoontumista ei tuolloin voitu pitää kooltaan tai laadultaan sellaisena, että urakoitsijan olisi tullut tieliikennelain 12 §:n mukaisesti kiinnittää välittömästi tienkäyttäjien huomio ko. esteeseen esim. varoituskartion asentamisella tai asentamalla erillinen tietyö -liikennemerkki. Tieliikennelain merkkiä A 11 (tietyö) koskevan kohdan mukaan merkillä varoitetaan tieosuudesta, jolla saattaa olla työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja, kuten irtokiviä tai kuoppia. Näin ollen urakoitsijan asiantuntevan arvioinnin perusteella, ko. katualue on ollut 19.9.2025 liikenteen tarpeiden edellyttämällä tavalla tyydyttävässä käyttökunnossa. Tätä tukee mm. se, että urakoitsija ei ole merkinnyt ko. kuoppaa esteeksi erillisellä varoituskartiolla tai liikennemerkillä tai tehnyt ko. näkyvästä esteestä tieliikennelain 12 §:n mukaisesti ilmoitusta hätäkeskukseen.

Lakimiehen päätöksestä ilmenee, että ko. katualue on vilkkaasti liikennöity katu. On yleisen elämäkokemuksen mukaista olettaa, että asfalttipinnoitteeseen voi tällöin muodostua äkillisesti isohko rikkoontuminen, varsinkin kun katualueella kuljetetaan raskasta kalustoa. Lisäksi asiaan vaikuttaa myös sääolosuhteet tai niiden äkillinen muuttuminen. Lausunnon mukaan vahingon tapahtumapäivänä oli satanut vettä. Näin ollen liikennemäärä ja olosuhteet

ovat osaltaan vaikuttaneet siihen, että katualueen asfalttipinnoitteen rikkoontuminen on 19.9.2025 tehdyn tarkastuksen jälkeen muuttunut äkillisesti siten, että siitä aiheutui osin vaaraa tai haittaa ajoneuvoliikenteelle. Lakimiehen päätöksessä on arvioitu, että ko. katualueen olosuhteiden muutos on tullut myös urakoitsijalle yllätyksenä. Tätä äkillisesti laajentunutta asfalttipinnoitteen rikkoontumista ja katualueen äkillistä olosuhteiden muutosta ei kuitenkaan voida pitää selkeänä kadun kunnossapitotoimenpiteiden laiminlyöntinä, koska kadun olosuhteet muuttuivat em. syiden vuoksi ja hyvin lyhyellä ajanjaksolla ja ko. kadun osalta tarvittavat korjaustoimenpiteet oli jo päätetty suorittaa sekä ne oli suoritettu kolmen päivän kuluessa tarkastuksesta.

Kaupungille tai ko. alueen urakoitsijalla ei ole kuitenkaan ollut ennen ko. vahingon aiheutumista tietoa asfalttipinnoitteen rikkoontumisen laajentumisesta tai muuttumisesta sellaiseksi, että siitä voitaisiin katsoa aiheuttavan ennakoimatonta vaaraa tai huomattavaa haittaa ajoneuvoliikenteelle. Myöskään poliisilta tai pelastustoimelta tai kuntalaisilta ei ollut tehty ilmoitusta, että ko. katualueelle olisi ollut vaaraa tai olennaista haittaa ajoneuvoliikenteelle aiheuttava tien epätasaisuus. Kun lisäksi otetaan huomioon, että urakoitsija oli jo 19.9.2025 päättänyt, että ko. alueella oleva tien epätasaisuus korjataan ja koska ko. kadun korjaustoimenpiteet oli suoritettu 3 päivän kuluessa tästä (22.9.2025), joten ko. kadun korjaustyöt on tehty kunnossapitotöiden laatu ja laajuus huomioon ottaen (yksittäisen tien epätasaisuuden paikkakorjaus) joka tapauksessa kohtuullisessa ajassa siitä, kun katualueen muuttuneista olosuhteiden oli saatu tieto. Näin ollen ko. katualueen yllä- ja kunnossapidon osalta ei ole näytetty tapahtuneen selkeää virhettä tai laiminlyöntiä, vaikka katualueella tien epätasaisuus oli korjattu vasta ko. vahinkotapahtuman jälkeen. Myös oikaisuvaatimuksen tekijä on todennut, että ko. katu oli korjattu vahinkoa seuraavana päivänä.

Lakimiehen päätöksestä ilmenee tieliikennelaissa ajoneuvon kuljettajalle säädetyt velvoitteet. Niiden mukaan kuljettajan tulee ottaa alueen näkyvät olosuhteet tarvittavalla tavalla huomioon mahdollisen vaaran tai vahingon välttämiseksi. Normaalisti hieman poikkeavat olosuhteet otetaan huomioon esim. ajonopeutta alentamalla ja kiertämällä näkyvä este sekä tarvittaessa ajoneuvo tulisi pysäyttää ennen ko. näkyvää estettä mahdollisen vaaran ja vahingon välttämiseksi.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on kertonut kuljettaneensa ajoneuvoa tielle kuuluvaa ajonopeutta käyttäen sekä turvallista ajotyyliä noudattaen. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole kuitenkaan missään vaiheessa esittänyt selvitystä siitä, miten ko. katualueen näkyvät olosuhteet (tien epätasaisuus) ja muut tieliikennelain velvoitteet oli otettu huomioon ajoneuvoa kuljetettaessa ja ennen ko. vahingon aiheutumista.

Aiheutuneen vahingon laatu ja ajoneuvossa todetut vauriot tukevat käsitystä, että ko. katualueen näkyviä olosuhteita ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon vaaran ja vahingon välttämiseksi. Kyseessä on selkeä näkyvä tien epätasaisuus, joka on ollut vahingon tapahtumaa ennalta selvästi havaittavissa. Tieliikennelaissa mukaisesti ajoneuvon nopeus ja etäisyys toiseen tienkäyttäjään on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Vielä ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Kuljettajan olisi tullut tieliikennelain säännökset huomioon ottaen hiljentää olosuhteet huomioon ottaen ajoneuvon tilannenopeutta siten, että näkyvä tien epätasaisuuden ylittäminen tai ko. asfalttipinnoitteen rikkoontumisen (kuopan) kiertäminen olisi ollut turvallista ja tarvittaessa

ajoneuvo olisi tullut pysäyttää ennen ko. näkyvää estettä (tien epätasaisuus). Mikäli näin olisi toimittu, on todennäköistä, että ko. ajoneuvovahinkoa ei olisi edes aiheutunut. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt hyväksyttävää syytä tai perustetta, miksi hän ei ole ajoneuvoa kuljettaessaan näin toiminut.

Asiassa on siten jäänyt näyttämättä, että ko. asiassa auton vaurioituminen olisi syy-yhteydessä yksin kadun yllä- ja kunnossapidon virheeseen tai laiminlyöntiin liittyen. On todennäköistä, että kyseessä on kuljettajan virheisiin tai laiminlyönteihin syy-yhteydessä oleva inhimillinen liikennevahinko. Asiassa ei ole edes väitetty, että kaupunki olisi muutoin vahingonkorvauslain mukaisesti vastuussa ko. vahingosta, joten tehty oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Sovellettavat säännökset
Perusteluissa mainitut

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 § 9 kohta

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024, § 293).

Liitteet 8014/2025 Viranhaltijapäätös (ei julkaista internetissä)
8014/2025 Oikaisuvaatimus (ei julkaista internetissä)